

1. Tavoitteet ja suoritteet

Vuoden 2022 taloussuunnitelmassa Uudenkaupungin Vedellä on valtuustotavoitteiden ohella kuusi itse asetettua toiminnallista tavoitetta. Tavoitteiden avulla pyritään parantamaan toimintavarmuutta niin laitoksilla kuin verkostoissakin, keskitytään varautumiseen ja riskienhallintaan sekä parannetaan hallinnollisia sopimusasioita.

1.1 Tavoitteet

1. VARAUTUMINEN JA RISKIENHALLINTA

Toimintavarmuutta ja poikkeustilanteisiin varautumista parannetaan. Vesihuollon häiriötilanteisiin varautumissuunnitelma tullaan päivittämään ja myös muun ohjeistuksen tarpeeseen paneudutaan.

Vesihuollon häiriötilanteisiin varautumissuunnitelma on saatu valmiiksi 1.3.2022.

Muuta ohjeistusta tullaan laatimaan vesihuoltoon tämän vuoden aikana, mutta se on jatkuvaa työtä eli uusia ohjeita ja vanhojen päivytystä pitää tehdä jatkuvasti.

2. VARAUTUMINEN JA RISKIENHALLINTA

Vakka-Suomen Vedelle ja Uudenkaupungin Vedelle laaditaan yhteinen SSP-suunnitelma (Sanitation Safety Plan), jonka avulla pyritään minimoimaan viemäroinnin ja jäteveden käsittelyn turvallisuusriskit.

Vesihuollon Sanitation Safety Plan on saatu valmiiksi 28.2.2022.

3. VESIHUOLTOVERKOSTOJEN SANEERAUS

Verkoston saneerausselvityksestä saatuja tietoja tullaan käyttämään avuksi sekä pitkän tähtäimen että yksityiskohtaisten suunnitelmien laadinnassa. Verkoston kuntokartoitusta jatketaan, erityisesti viemäreiden osalta.

Saneeraustarveselvitys on vielä alkutekijöissään. Työ tullaan toteuttamaan konsultin kanssa vaiheittain ja tietomäärää lisätään vaihe kerrallaan.

4. TALOUSVEDEN LAADUN JA VALMISTUSVARMUUDEN PARANTAMINEN

Nervanderin vesilaitoksen tuotannon laatua valvotaan kattavalla omavalvonnalla laboratoriossa. Nervanderin vesilaitoksen prosessin parantamisen lopullisena tavoitteena on tehdä vesilaitoksesta täysin kaksilinjainen, jolloin prosessin ajotapaa voidaan hallita paremmin ja huoltotoimenpiteet onnistuvat ilman katkoja. Myös raakaveden laadun muutokset voivat aiheuttaa muutostarpeita puhdistusprosessissa.

Veden laatua valvoo säännöllisesti terveydensuojeluviranomainen. Vesinäytteitä otetaan valvontatutkimussuunnitelman mukaisesti useista eri paikoista niin laitokselta kuin verkostostakin ja jokaisen näytteen pitää täyttää Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 1352/2015 laatuvaatimukset ja -tavoitteet.

Tämän lisäksi omavalvontaa tehdään päivittäin ja niiden tuloksia seurataan tarkasti. Prosessin parantamista on suunniteltu, mutta esille on noussut myös kokonaan uuden vesilaitoksen rakentaminen. Uusi vesilaitos voisi aluksi toimia varalaitoksena, mutta osittain rakentaen se muuttuisi pikkuhiljaa Vakka-Suomen alueen pääasialliseksi talousvedenpuhdistuslaitokseksi. Asian selvitys on hyvin alkutekijöissään ja mahdollisen uuden laitoksen sijoituspaikkoja sekä käytettävää puhdistusprosessia mietitään. Mahdolliset investoinnit ovat vasta tulevaisuudessa, mutta on tärkeää kartoittaa ja vertailla erilaisia vaihtoehtoja hyvissä ajoin.

5. JÄTEVESIEN MÄÄRÄN JA LAADUN HALLINTA

Hallinnossa jatkuu teollisuusjätevesisopimusten päivitys. Tällä saavutetaan teollisuusasiakkaiden tasapuolisempi kohtelu ja toisaalta viemäriverisien laatu tasaantuu. Tällöin Vakka-Suomen Veden operoima Häpönniemen jätevedenpuhdistamo saavuttaa aikaisempaa parempia puhdistustuloksia.

Teollisuusjätevesisopimusta on valmisteltu yhdessä Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen kanssa vuodesta 2017 alkaen. Uudesta sopimus pohjasta tiedotettiin alueen yrityksiä Laitilan kaupungintalolla pidetyssä infotilaisuudessa maaliskuussa 2018 ja tämän jälkeen aloitettiin sopimusneuvotteluita yritysten kanssa.

Neuvottelut ovat edenneet ja Uudenkaupungin vedellä on tällä hetkellä

- kuusi uuden pohjan mukaista teollisuusjätevesisopimusta. Näistä viisi oli valmiina jo vuonna 2021 ja vuonna 2022 on saatu valmiiksi yksi uusi sopimus.
- yksi vanhan pohjan mukainen teollisuusjätevesisopimus (neuvottelut sopimuksen päivittämisestä ovat kesken, mutta neuvotteluita on käyty jo pitkään).

Kahden yrityksen kanssa on tehty selvitystyö teollisuusjätevesisopimuksen tarpeesta, mutta nykyisellä toiminnalla kummallakaan yrityksellä ei ollut tarvetta varsinaiselle sopimukselle.

Neuvottelut ovat kesken yhden yrityksen kanssa ja selvitystyötä / neuvotteluita ollaan aloittamassa muutaman uuden yrityksen kanssa.

6. HULEVEDET

Hallinnollisesti hulevedet siirtyivät vuoden 2022 alussa kaupungin teknisen toimen vastuulle, mutta Uudenkaupungin Vesi jatkaa hulevesiverkoston operointia korvausta vastaan.

Sopimusta hulevesien operoinnista ei ole vielä tehty Uudenkaupungin kaupungin kanssa.

Toiminnan tavoitteet

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Vesijohtoverkoston kunto / toiminta	Laskuttamattoman talousveden osuus verkostoon pumpatusta vedestä ≤10 %.	4,88 %
Viemäriverkoston kunto / toiminta	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤1 kpl.	<ul style="list-style-type: none"> 5.9.2022 Suurikkalan jvp 2 m³ Putkirikko
Työturvallisuus	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0 kpl.	Ei yhtään terveystarkastusta
Hallinto	Teollisuusjätevesisopimuksia allekirjoitettuna vähintään 8 kpl	<ul style="list-style-type: none"> 7 uuden pohjan mukaista sopimusta 0 vanhan pohjan mukaista sopimusta 2 kirjallista selvitystä tehty, mutta varsinaiselle sopimukselle ei ollut tarvetta 2 neuvottelua kesken Uusia neuvotteluita aloitetaan vuoden 2023 aikana.

Valtuustolle esitetyt toiminnan tavoitteet on saavutettu kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Laskuttamattoman veden toteuma ei ole tarkka, koska lukemaan vaikuttaa edellisen vuoden tasa-laskutus ja toisaalta alkuvuoden kulutus perustuu arviolaskutukseen. Lukema on kuitenkin riittävällä tarkkuudella suuntaa antava ja saavutettu taso on poikkeuksellisen hyvä koko valtakunnan tasollakin.

Viemäriverkostossa on ollut yksi pieni ylivuoto Suurikkalan jätevesipumppaamolla. Vika korjattiin ja jäljet siivottiin luonnosta.

Työturvallisuuden tavoitteet on saavutettu.

Teollisuusjätevesisopimusneuvottelut ovat edenneet odotetusti, mutta ei täysin toivotulla tavalla. Kesken olevat neuvottelut ovat jumittuneet tähän tilanteeseen jo kauan aikaa sitten, mutta ratkaisua haetaan edelleen aktiivisesti.

1.2 Suoritteet

Pidempiaikaisen tarkastelun perusteella tavoitteeksi on asetettu taulukon mukaiset virtaamat. Virtaamat eivät ole tasaisia, vaan suoritemäärissä on jaksottaista vaihtelua vuodenaikojen ja suhdanteiden mukaan.

Raakavettä toimitetaan talousvedenvalmistuksen lisäksi teollisuuteen erilaisiin prosessitarpeisiin ja myydyn raakaveden määrä riippuu siten teollisuuden toiminnasta.

Talousveden myynti on tasaisempaa, mutta virtaamat kasvavat kesäkaudella. Tällöin vettä kuluu ns. normaalin kulutuksen lisäksi mm. pihojen kasteluun ja ennen kaikkea Vakka-Suomen alueen lukuisilla vapaa-ajan asunnoilla. Merkittävin kulutushuippu on juhannuksena, mutta kulutus on suurta koko kesän ajan.

Jätevesissä sateet ja sulamisvedet aiheuttavat merkittävää virtaaman kasvua. Yleensä suurimmat virtaamat ajoittuvat kevään sulamisvesiin maaliskuu-/huhtikuussa ja syksyn pitkäkestoisiin sadejaksoihin syys-/lokakuulle. Toisaalta kesän mahdolliset kuivat kaudet ja talven pakkasjaksot taas vähentävät virtaamaa. Kesäisin sateet ovat useimmiten lyhytkestoisia, jolloin virtaamat eivät kasva merkittävästi sateista huolimatta.

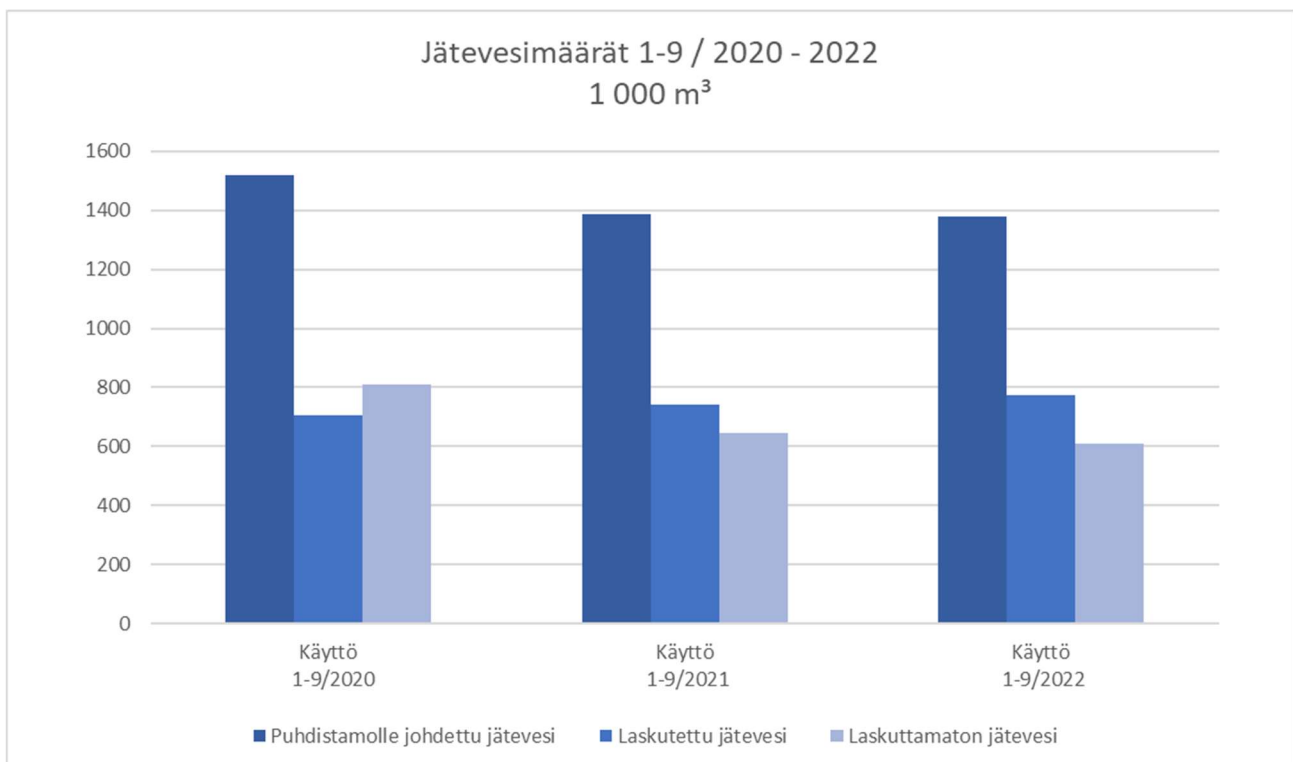
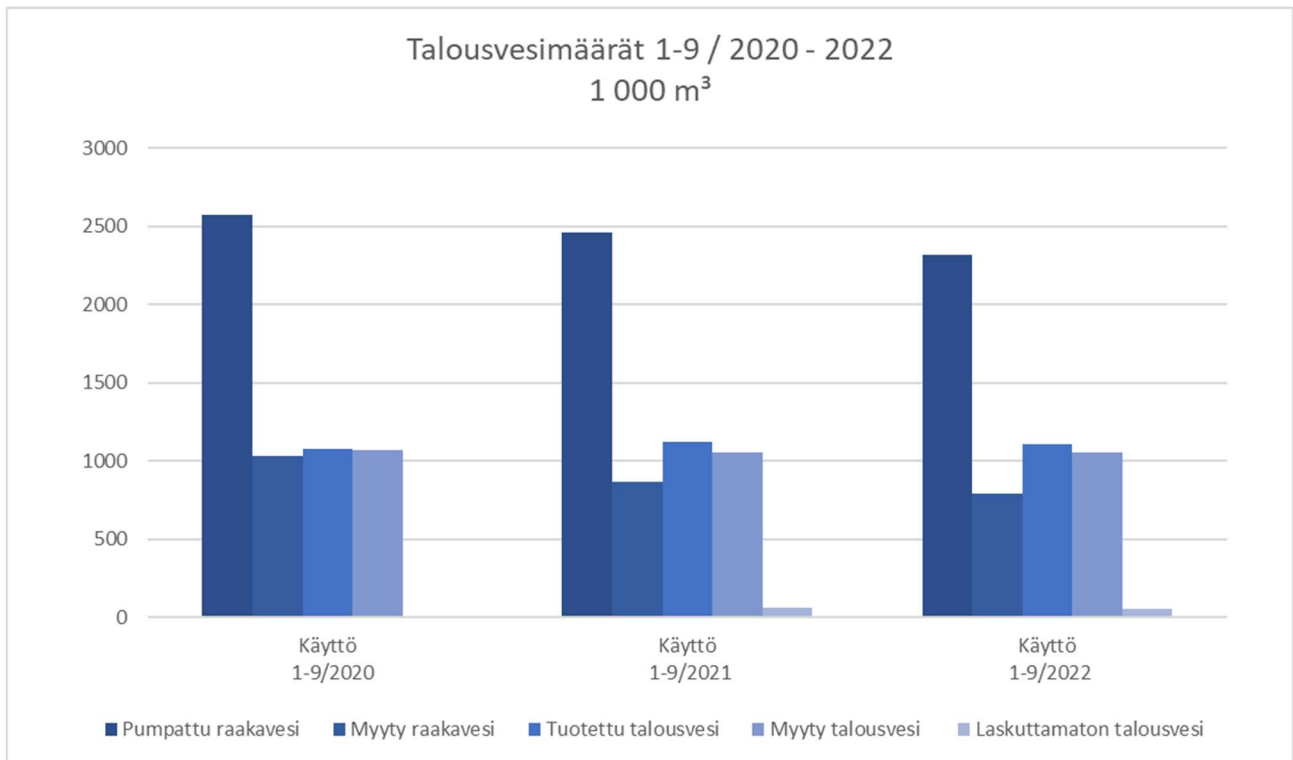
Suoritteet ovat toteutuneet melko hyvin arvioidun mukaisesti. Tarkemmat virtaamatiedot on esitetty alapuolella olevassa taulukossa ja kaavioissa.

x 1000 m ³	Käyttö 1-9/2020	Käyttö 1-9/2021	TA 2022	Käyttö 1-9/2022	Käytön %
Pumpattu raakavesi	2.569	2.461	3.400	2.316	68,1 %
Myyty raakavesi	1.035	868	1300	796	61,2 %
Tuotettu talousvesi	1.078	1.123	1.480	1.107	74,8 %
Myyty talousvesi	1.067	1.058	1.320	1.053	79,8 %
Puhdistamolle johdettu jätevesi	1.518	1.388	2.000	1.381	69,1 %
Laskutettu jätevesi	707	741	900	772	85,8 %
Laskuttamaton talousvesi	11	65	127	54	
Laskuttamaton talousvesi %	1,02 %	5,79 %	10,00 %	4,88 %	
Laskuttamaton jätevesi	811	647	1.100	609	
Laskuttamaton jätevesi %	53,43 %	46,61 %	55,00 %	44,10 %	

Tuotetun talousveden lukema ei ole tarkka luku. Mittalaitteet antavat lukemaksi 1.026.000 m³, mutta Nervanderin vedenkäsittelylaitoksella tehtyjen putkimuutosten vuoksi kaikkea tuotettua vettä ei mitata. Todellinen lukema on keskimäärin 300 m³/vuorokausi enemmän eli jakson 1-9/2022 osalta 270 d x 300 m³/d = 81.000 m³ ja se osuus on lisätty mitattuun lukemaan. Kyseinen mittaroinnin korjaus on jo tilattu, mutta tilattua mittaria ei ole vielä saatu.

Raakaveden myynnin määrässä näkyy maailmantilanteesta johtuneet teollisuuden vaikeudet.

II Toiminnan osavuositarkastus 1-9 / 2022

2. Investoinnit

Vuodelle 2022 investointeihin on varattu 1.650.000 euroa. Investointeja on kohdennettu koko toimintaan, mutta merkittävimpinä kohteina ovat verkostosaneeraukset.

Toteutuneet investoinnit ovat kahden ensimmäisen vuosineljänneksen aikana (1-9 / 2022) jakautuneet seuraavasti:

Investoinnit, euroa	Käyttö 1-9/2021	TA 2022	Käyttö 1-9/2022	Käytön %	Poikkeama TA:sta
Vesilaitos ja vesijohtoverkosto	324.062	1.300.000	546.034	42,0 %	753.966
Viemäriverkosto	290.812	350.000	92.783	26,5 %	257.217
Yhteensä	614.874	1.650.000	638.817	38,7 %	1.011.183

Merkittävimpiä investointikohteita ovat olleet:

1. Nervanderin vesilaitoksen prosessi- ja valvontalaitteiden uusiminen 78.657 euroa
2. Keskustan vesiverkoston saneeraus 307.309 euroa
 - a. Männäistentie
 - b. Merilokkikuja
 - c. Pohjoistullikatu
 - d. Alinenkatu
3. Keskustan viemäriverkoston saneeraus 36.476 euroa
 - a. Pohjoistullikatu
 - b. Alinenkatu
4. Huoltoauto 47.500 euroa

Käynnissä olevia ja tulevia kohteita ovat mm. Kalannin viemäriverkoston saneeraus sujuttamalla ja Kalarannan kaivojen uusiminen. Lisäksi makean veden altaan sulkupoorttien saneerausta suunnitellaan ja vedenpinnan alapuolisia tutkimuksia tehdään loka-/marraskuussa.